

Bryssel, 30. lokakuuta 2020
(OR. en)

12347/20

LIMITE

ESPACE 58
RECH 424
COMPET 525
MI 435
IND 194
EU-GNSS 20
TRANS 503
TELECOM 200
ENER 397
EMPL 471
CSDP/PSDC 510
CFSP/PESC 926

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea
Asia:	Ehdotus neuvoston päätelmiksi "Suuntaviivat Euroopan osallistumisesta maailmanlaajuisen avaruustalouden keskeisten periaatteiden määrittelyyn" – Hyväksymisen valmistelu – Päätös käyttää kirjallista menettelyä hyväksymistä varten

I JOHDANTO

1. Neuvoston päätelmät "Suuntaviivat Euroopan osallistumisesta maailmanlaajuisen avaruustalouden keskeisten periaatteiden määrittelyyn" on laadittu 20. marraskuuta 2020 pidettävää kymmenettä avaruusneuvoston istuntoa varten. Avaruusneuvosto on Euroopan unionin neuvoston ja ESAn neuvoston yhteinen ministerikokous¹.

¹ Euroopan yhteisön (EY) ja Euroopan avaruusjärjestön (ESA) välisen puitesopimuksen 8 artiklan mukaisesti.

2. Puitesopimuksen mukaisesti eli "sanotun kuitenkin rajoittamatta sopimuspuolten sisäisiä päätöksentekomenettelyjä"² noudatettiin *ad hoc* -menettelyä, jossa Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltio Saksa, ESAn neuvoston ministerikokouksen puheenjohtajavaltiot Ranska ja Portugali, ESAn toimeenpaneva elin sekä komissio kävivät kymmenen kertaa epävirallisia neljänkeskisiä keskusteluja tekstin "Suuntaviivat Euroopan osallistumisesta maailmanlaajuisen avaruustalouden keskeisten periaatteiden määrittelyyn" koordinoimiseksi ja sitä koskevien näkemysten lähentämiseksi toisiinsa. Kummankin organisaation on tarkoitus hyväksyä teksti oman menettelynsä mukaisesti. Euroopan unionin neuvoston osalta hyväksyttävä teksti on neuvoston päätelmät, kun taas ESAlle se on ESAn päätöslauselma. Tekstin perusosa on sama molemmissa asiakirjoissa, mutta johdanto-osassa on jonkin verran joustovaraa kummankin organisaation käytäntöjen ja sääntöjen ottamiseksi huomioon.

II TILANNEKATSAUS

3. Puheenjohtajavaltio esitti 11. syyskuuta 2020 ehdotuksen neuvoston päätelmiksi "Suuntaviivat maailmanlaajuisen avaruustalouden keskeisten periaatteiden määrittelyyn" (asiak. 10398/20).
4. Koska avaruustyöryhmän kokouksia ei ole tämänhetkisten matkustusrajoitusten vuoksi pidetty, valtuuskuntien edustajat ovat vaihtaneet tietoja kannoistaan avaruustyöryhmän jäsenten epävirallisissa videoneuvotteluissa sekä kirjallisesti kuuteen otteeseen. Valtuuskunnat ovat päässeet laajalti yhteisymmärrykseen viimeisimmästä puheenjohtajavaltion kompromissitekstistä, joka jaettiin avaruustyöryhmän jäsenille asiakirjassa 12185/20. Valtuuskunnat eivät esittäneet siitä huomautuksia. Ehdotus on tasapainoinen kokonaisuus, jonka neuvosto voisi hyväksyä.

² 8 artiklan 4 kohta.

III LOPUKSI

5. Ottaen huomioon nykyiset poikkeukselliset olosuhteet, joissa neuvoston istuntoja ei aina voida pitää ja silloinkin, kun istunto pidetään, se ei aina täytä vaadittua päätösvaltaisuutta säädösten hyväksymiseksi, ja ottaen huomioon tarve määrittää kanta, joka esitetään Euroopan unionin puolesta EU:n ja ESan avaruusneuvostolle ennen kyseistä istuntoa, pysyvien edustajien komiteaa pyydetään
- vahvistamaan yhteisymmärrys tämän ilmoituksen liitteessä olevista neuvoston päätelmistä ja
 - päättämään neuvoston työjärjestyksen 12 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan ja neuvoston päätöksen 2020/430 1 artiklan mukaisesti, että neuvosto käyttää kirjallista menettelyä tämän ilmoituksen liitteessä olevien neuvoston päätelmien hyväksymiseksi.
-

Ehdotus neuvoston päätelmiksi

"Suuntaviivat Euroopan osallistumisesta maailmanlaajuisen avaruustalouden keskeisten periaatteiden määrittelyyn"

Euroopan unionin neuvosto, joka

PALAUTTAA MIELEEN

- vuonna 1975 tehdyn Euroopan avaruusjärjestöä koskevan yleissopimuksen;
- Euroopan yhteisön – jonka seuraaja Euroopan unioni on – ja Euroopan avaruusjärjestön välisen puitesopimuksen, jäljempänä 'puitesopimus', joka tuli voimaan toukokuussa 2004;
- Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT), joka tuli voimaan vuonna 2009;

Maailmanlaajuisesti kilpailukykyisen ja vahvan eurooppalaisen avaruustalouden rakentaminen ja covid-19-kriisistä toipumisen tukeminen

1. KOROSTAA, että Euroopan avaruusala ulottuu julkisin varoin rahoitettuja ohjelmia pidemmälle, koska yhä enenevässä määrin sitä ohjaa kaupallinen avaruustoiminta, ja että Euroopan teollisuus ja toimitusketjut ovat erittäin kilpailukykyisiä, mikä antaa Euroopalle mahdollisuuden osallistua avaruustalouden maailmanlaajuiseen kasvuun ja edistää sitä;
2. ON TYYTYVÄINEN merkittävään edistymiseen Euroopan tulevan avaruustoiminnan valmistelussa tuotantoketjun alkua- ja loppupäässä sekä Euroopan unionin että Euroopan avaruusjärjestön osalta yhdessä niiden jäsenvaltioiden kansallisten avaruusohjelmien ja muiden julkisten ohjelmien kanssa;
3. KOROSTAA, että maailmanlaajuiselle avaruusalalle on luonteenomaista niin suurten ja pienten kuin julkisten ja yksityisten toimijoiden yhä suurempi määrä; ja PANEE MERKILLE, että maailmanlaajuinen avaruustalous kasvaa dynaamisesti sekä tuotantoketjun alkua- että loppupäähän kuuluvilla aloilla ja ylittää julkisten ohjelmien arvon. Sitä ohjaavat innovointi ja uudet markkinamahdollisuudet, minkä johdosta avaruusala on tulossa kypsä ja elinkelpoinen markkina, jolla on yhä enemmän heijastusvaikutuksia muihin markkinoihin;
4. KOROSTAA, että tässä muuttuvassa tilanteessa Euroopan on tehostettava pyrkimyksiään vahvistaa avaruusohjelmiaan, parannettava avaruusalan kaupallistamista ja vaalittava Euroopan avaruusteollisuuden menestystä maailmanlaajuisilla markkinoilla; ja PAINOTTAA siksi, että kaikkien toimijoiden vahvuudet ja osaaminen on otettava käyttöön;
5. KOROSTAA, että avaruusteollisuuden on kaikilta osin hyödynnettävä nopeasti kehittyviä mahdollisuuksia ja julkisen sektorin on edistettävä markkinapohjaisia lähestymistapoja avaruusalan tehokkuuden lisäämiseksi yhteistyössä alan kanssa täyden markkinapotentiaalin hyödyntämiseksi;

6. TOTEAA, että Euroopan avaruusteollisuuden ja toimitusketjujen maailmanlaajuista kilpailukykyä kansainvälisillä markkinoilla on parannettava muun muassa vahvistamalla maailmanlaajuisesti tasapuolisia toimintaedellytyksiä ja edistämällä avoimia talouksia sekä vapaata ja oikeudenmukaista kauppaa monenvälisten ratkaisujen ja vastavuoroisuuden pohjalta; KOROSTAA tässä yhteydessä, että Euroopan on osallistuttava näiden maailmanlaajuisen avaruustalouden keskeisten periaatteiden määrittelyyn;
7. PAINOTTAA, että avaruusyrittäjyyden kannustaminen edellyttää uutta toimintatapaa, jolla edistetään erityisesti startup-yritysten, scaleup-yritysten, pk-yritysten ja midcap-yritysten erilaisia rahoitusmahdollisuuksia, jotta ne voivat hyödyntää koko innovointipotentiaalin; KOROSTAA etuja, joita saadaan vähentämällä satelliittioperaattoreiden rahoituskustannuksia ja tarjoamalla velkojille arvokkaita ja helposti saatavilla olevia vakuuksia lainoilleen sekä edistämällä tietoisuutta kansainvälisistä rahoitusvälineistä;
8. KOROSTAA, että toimintaketjun loppupään sovelluksilla on erityinen rooli covid-19-kriisin hallinnassa ja lieventämisessä eri aloilla, kuten liikenteessä, luonnonvarojen hallinnassa ja televiestinnässä; ja ON YHTÄ MIELTÄ yhteisestä eurooppalaisesta tavoitteesta selviytyä erityisesti covid-19:n uhasta johtuvasta tuottavuuskriisistä siten, että alalle annetaan osittain julkista tukea, joka on täysin johdonmukaista sovellettavan lainsäädännön kanssa ja täydentää EU:n, Euroopan avaruusjärjestön (ESA) ja niiden jäsenvaltioiden toimia, mikä hyödyttää myös avaruusteollisuuden elvyttämistä erilaisten julkisten elvytystoimien avaamisen mahdollisuuksien myötä;
9. KOROSTAA yleisesti, että EU:n, ESan ja niiden jäsenvaltioiden on tulevaisuudessa osallistuttava toimivaltuuksiensa mukaisesti kansainväliseen sääntelyyn tai periaatteiden muotoiluun monenvälisillä foorumeilla; ja toistaa tässä yhteydessä aikomuksen entisestään vahvistaa Euroopan johtajuutta avaruuden kestävästä käytöstä alalla;

Euroopan avaruusalan riippumattomuuden, turvallisuuden ja sietokyvyn edistäminen

10. KOROSTAA, että avaruus tarjoaa keinoja, joilla voidaan tukea päätöksentekoa avaruudesta saatavien tietojen, in situ -tietojen ja muiden tietojen avulla, sekä palveluja, joita mikään muu ala ei voi tarjota;
11. ON TIETOINEN siitä, että EU:lla, ES:lla ja niiden jäsenvaltioilla on myös turvallisuuteen liittyvien toimien osalta rinnakkaista toimivaltaa Euroopan avaruuspolitiikassa määriteltäessä Euroopan teknologista riippumattomuutta ja autonomiaa koskevia tarpeita, sanotun kuitenkin rajoittamatta kansallista turvallisuutta;
12. KOROSTAA, että Euroopassa on oltava saatavilla tiettyjä komponentteja, Euroopan on oltava teknologisesti riippumaton ja on kehitettävä sietokykyisiä toimitusketjuja;
13. TOISTAA, että Euroopan on varmistettava turvallinen, autonominen, luotettava, kustannustehokas ja kohtuuhintainen pääsy avaruuteen; PAINOTTAA, että Euroopan avaruusjärjestö tarjoaa edelleen yhdessä Euroopan teollisuuden kanssa laukaisujärjestelmiä ja niiden teknologioita ja että Euroopan unioni, ESA ja niiden jäsenvaltiot ovat tärkeitä eurooppalaisten laukaisupalvelujen asiakkaita; ja KOROSTAA eurooppalaisten laukaisupalvelujen käytöstä saatavaa hyötyä kaikissa institutionaalisissa operaatioissa Euroopassa, sekä tarvetta osallistua Ariane 6:n ja Vega-C:n hyödyntämispalveluihin; PANEE MERKILLE, että maainfrastruktuurien ja laukaisualustateknologioiden tulevaisuuden näkymistä on keskusteltava;
14. PANEE MERKILLE, että maailmanlaajuisesti on olemassa useita avaruusliikenteen hallintaa koskevia aloitteita; KOROSTAA, että Euroopassa kehitetään tekniikoita, joiden avulla voidaan välttää avaruusalusten välisiä törmäyksiä sekä poistaa ja välttää avaruusromua, sekä käytetään ja kehitetään avaruusesineiden valvontaa ja seuranta (SST) koskevia valmiuksia, jotta voidaan lisätä strategista autonomiaa pyrittäessä hallitsemaan tehokkaasti pääsyä ulkoavaruudessa ja kiertoradalla toteutettaviin toimiin ja niistä paluuta;

15. TIEDOSTAA, että Euroopan on sovellettava avaruusliikenteen hallintaan (myös tekniseen ja operatiiviseen) koordinoitumpaa toimintamallia, jotta se voi turvata etunsa ja suojalla Euroopassa avaruuteen tehtäviä yksityisiä ja julkisia investointeja kestäväällä tavalla; EHDOTTAA tätä varten, että kaikki toimivaltaiset toimijat aloittaisivat eurooppalaisen vuoropuhelun yhdessä tiedemaailman ja teollisuuden kanssa, ja suorittaisivat Euroopan voimassa olevien sääntelykehysten kartoituksen, josta voitaisiin keskustella eurooppalaisessa konferenssissa;
16. PITÄÄ MYÖNTEISENÄ sitä, että Euroopan unioni tutkii mahdollisuutta ilmoittaa hyväksyvänsä ulkoavaruutta koskevien Yhdistyneiden kansakuntien sopimusten ja yleissopimusten mukaiset oikeudet ja velvollisuudet; ja PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE YK:n yleiskokouksen ulkoavaruustoiminnan pitkän aikavälin kestävyyydestä hyväksymät 21 suuntaviivaa johdanto-osineen; ja KANNUSTAA panemaan ne nopeasti täytäntöön;
17. EDISTÄÄ teollisuuden investointeja suosivaa teollis- ja tekijänoikeuspolitiikkaa, jotta avaruusalan teollis- ja tekijänoikeuksien tehokas hallinnointi ja parempi saatavuus vahvistaisivat Euroopan avaruusteollisuuden menestystä ja kilpailukykyä;
18. KEHOTTA sen vuoksi hyödyntämään laajasti julkisten hankintojen joustavuutta, kun se on asianomaisten teollis- ja tekijänoikeussääntöjen mukaan mahdollista erityisesti pk-yritysten osalta, jotta niiden tuotteiden kaupallistamiseen voitaisiin luoda mahdollisuuksia;
19. KOROSTAA, että kyberturvallisuus ja -resilienssi ovat yhä tärkeämpiä Euroopan operatiivisten avaruusjärjestelmien toiminnan ja luotettavuuden säilyttämiseksi maan pinnalla ja avaruudessa; ja KOROSTAA, että avaruusalan kyberturvallisuutta ja -resilienssiä koskevien ratkaisujen maailmanlaajuiset markkinat kasvavat nopeasti, mikä luo kaupallisia tilaisuuksia Euroopan teollisuudelle;
20. PANEE MERKILLE, että jo nyt on olemassa useita lupaavia avaruuteen liittyviä kyberaloitteita; ja KEHOTTA asiaankuuluvia institutionaalisia toimijoita valmistelemaan avaruusalan kyberturvallisuutta ja -resilienssiä koskevaa yhteistä eurooppalaista toimintamallia;

Euroopan avaruusalan yhteistyön tehostaminen, mukaan lukien vihreän ja digitaalisen siirtymän kestävyys

21. KOROSTAA, että on tärkeää laatia uutta avaruusalan toimintaa (New Space) koskeva innovaatiostrategia, jossa keskitytään kaupallistamiseen, kilpailukyvyyn ja tehokkuuden lisäämiseen sekä yhteisiin eurooppalaisiin tavoitteisiin keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä;
22. KOROSTAA toimintaketjun loppupään keskeistä roolia arvioitaessa ja toteutettaessa julkista politiikkaa, erityisesti talouksien ja yhteiskuntien vihreää ja digitaalista siirtymää, mikä lisää kilpailukykyä ja tehokkuutta, luo työpaikkoja ja talouskasvua ja hyödyttää muitakin aloja kuin avaruusalaa; TOTEAA, että on tärkeää edistää avaruusalan ja muiden alojen välistä yhteistyötä sellaisilla aloilla kuten energia, ympäristö, maatalous, terveys, yhteydet ja liikkuvuus;
23. KANNUSTAA Euroopan komissiota ja ESAn toimeenpanevaa elintä valmistautumaan jäsenvaltioidensa kanssa jatkamaan täysipainoisesti ja tehokkaammin Copernicuksen avaruus- ja palvelukomponentteja vuonna 2021 tehtävän keskeisen päätöksen jälkeen, jotta kuutta Copernicuksen laajentamishanketta voidaan kehittää täysipainoisesti edellyttäen, että käytettävissä on riittävästi rahoitusta;
24. KOROSTAA, että avaruus voi edistää kansainvälisiä kumppanuuksia erityisesti Afrikan kanssa sekä ilmaston- ja ympäristönmuutosten tuomien näkymien ja haasteiden käsittelyä kestävä kehityksen, talouskasvun ja vakauden varmistamiseksi;
25. KANNATTAA maanhavainnointitietojen laajentamista pyrittäessä parantamaan spektraalista, temporaalista ja spatiaalista erotuskykyä hyödyntäen käyttäjien tarpeiden perusteella suunniteltuja ja kehitettyjä tulevien sukupolvien satelliitteja yhteistyössä olemassa olevien julkisten tai yksityisten eurooppalaisten järjestelmien kanssa ja ottaen huomioon erittäin tarkan spatiaalisen erotuskyvyn tiedon turvallisuusulottuvuus, sanotun kuitenkin rajoittamatta seuraavia Sentinel-hankkeita varten jo vahvistettuja prioriteetteja;
KANNATTAA myös tekoälyn käytön laajentamista data-analyysissä, jotta mahdollistetaan käänteentekevä kehitys ja uusien tuotteiden ja markkinoiden luominen, mikä hyödyttää suoraan Euroopan kansalaisia;

26. KOROSTAA, että Euroopan unionin, Euroopan avaruusjärjestön ja niiden jäsenvaltioiden on tärkeää koordinoida toimiaan niiden rinnakkaisen toimivallan ja kunkin tehtävien ja vastuiden pohjalta ottaen kaikilta osin huomioon institutionaaliset ja operatiiviset puitteet Euroopan avaruuspolitiikan vahvistamiseksi;
27. PYYTÄÄ kehittämään EU:n ja ESAn puitesopimuksen pohjalta vuoropuhelua teollisista toimenpiteistä ja toimista, joiden avulla voidaan varmistaa synergioita, toteuttaa yhteisiä toimintaketjun loppupään toimia ja saada aikaan vuorovaikutusta Euroopan julkisista varoista rahoitettavien ohjelmien kesken; ja mahdollisuuksien mukaan myöntää pk-yrityksille, startup-yrityksille, midcap-yrityksille, scaleup-yrityksille, tutkimusorganisaatioille ja laboratorioille palkintoja tai avustuksia, jotta voidaan lisätä käyttöä toteuttamalla julkista politiikkaa, luomalla työpaikkoja ja talouskasvua ja tuomalla hyötyä muille kuin avaruusaloille;
28. KOROSTAA, että koordinoinnin lisääminen kattavan Euroopan avaruuspolitiikan, myös EU:n ja ESAn kumppanuuden, kehittämisessä edellyttää avaruusneuvoston vahvistamista järjestämällä säännöllisiä kokouksia, jotka valmistellaan EU:n ja ESAn puitesopimuksen mukaisesti.
-